

[Madsen-Mygdal.]

rentning staaar fremdeles tilbage. (*Holstein*: Hvorfor?). Fordi vi ikke har naaet at faa gennemført, hvad vi vilde. Vi har stadig rejst Krav, og vi rejser det ogsaa nu, og vi maa fra vor Side — jeg har allerede nævnt det — stille det Krav, at der tilvejebringes Ligestilling mellem de to Udstykningsprincipper, hvis man virkelig ønsker, at der skal foretages et Forsøg, der betyder noget i saa Henseende.

Naar de Herrer finder Begrundelsen for disse to Lovforslag deri, at det gælder om at rejse nye Hjem for Ungdommen, saa maa jeg jo sige, at det er ingen Begrundelse for disse bestemte Principper. De Herrer kan ikke bilde nogen ind, at det kun er paa denne bestemte Maade, ved offentligt Fæste, og ved Ekspropriering af Jord, at nye Hjem kan rejses. Det maa maaske være mig tilladt at minde om, at hvis vi i Øjeblikket har ca. 130000 selvstændige Husmandsbrug her i Landet, er det dog kun ca. 4000 af de 130000, der er oprettet efter denne Lov af 4. Oktober 1919. 18000 eller 19000 er oprettet efter den almindelige Udstykningslov, og der er i Øjeblikket altsaa over 100000, der er oprettet ved privat Initiativ uden finansiel Støtte fra Statens Side.

Det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) sagde, at man kan se, hvor beundringsværdigt der arbejdes i disse Brug, der er oprettet efter Loven af 4. Oktober 1919. Deri har det ærede Medlem ganske sikkert Ret i det store og hele. Det har ogsaa været mig en Glæde at iagttage, at der i de fleste af disse Brug arbejdes udmærket. Men jeg tror ikke, at det ærede Medlem kan sige, at der er arbejdet *bedre* i disse Brug end i de Brug, der er oprettet efter den almindelige Udstykningslov, eller i de Brug, der overhovedet ikke er oprettet efter nogen særlig Udstykningslov, men er oprettet ved privat Initiativ. Det er altsaa kun et rent ubetydeligt Antal indenfor det samlede Tal af selvstændige Husmandsbrug, der er oprettet i Henhold til Forsøgsloven af 4. Oktober 1919. Vi skal ikke glemme dette, det er man undertiden tilbøjelig til, og naar Udlændinge kommer for at se paa dansk Landbrug, har de ogsaa undertiden den Opfattelse, at det er Staten, der har fremskaffet alle Husmandsbrugene. Den langt overvejende Part af Husmandsbrugene er oprettet alene ved privat Initiativ, og de har klaret sig helt godt gennem de skiftende Tider uden nogen som helst Statsstøtte, hverken i Form af Statstilskud eller i Form af billige Statslaan. Det er i øvrigt det mest glædelige ved hele Sagen, for hvis man for-

dyber sig i disse nationaløkonomiske Betragtninger — det ærede Medlem Hr. Holstein var inde derpaa — og opstiller en Statistik om, hvordan det betaler sig, og hvordan Kaarene er, saa kan der anstilles mange og store Filosoferinger over det, men dette, at den store Hovedpart af virkelige Husmandsbrug her i Landet har kunnet klare sig ogsaa gennem de daarlige Tider uden nogen som helst Støtte fra Staten, det er for mig det bedste Vidnesbyrd om, at det ikke er helt galt, hvad vi gør. Hvis det var saadan, at der kun kunde oprettes Husmandsbrug og kun kunde opretholdes Husmandsbrug ved billige Laan eller Statstilskud, vilde jeg være mere betænkelig, men vi maa ikke glemme, at det store Tal af Brugere er Folk, der har klaret sig godt og beundringsværdigt, uden at Staten nogen Sinde har ydet dem den allermindste Hjælp. Jeg vil tilføje, at utvivlsomt er denne private Udstykning, der er foregaaet her i Landet, længe før Staten begyndte at hjælpe til, baade den sundeste og den naturligeste og den, der i det lange Løb er den stærkeste. Og har denne private Udstykning kunnet tilvejebringe ca. fem Sjettedele af alle de selvstændige Husmandsbrug, vi i Øjeblikket har, er det vel ogsaa tænkeligt, at den i vor Tid og i Fremtiden kunde yde et betydningsfuldt Bidrag til Opgavens Løsning, naar Forholdene blev lagt fornuftigt til Rette derfor. Vi har adskillige Gange fra Venstres Side fremhævet dette, det blev forleden af det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen med fuld Berettigelse fremhævet paa ny. Jeg tror, at hele denne Side af Sagen ogsaa fortjener at blive nøje overvejet, naar man er inde paa en Drøftelse af de Forhold, her foreligger.

Det ærede Medlem Hr. Andreasen (Forsinge) søgte at fremstille sig og sit Parti som de eneste sande Venner af Udstykningen. Det synes jeg ikke, det ærede Medlem skulde gøre. Jeg ved ikke, om han selv mener det, men det ærede Medlem har slet ikke nogen som helst Berettigelse til at gøre det. Men det lyder ikke godt, og det klæder ikke det ærede Medlem, naar han staaar op og siger: Vi, som taler de smaa Hjems Sag. Jeg ved ikke, hvordan en Udtalelse af denne Art virker paa andre. Hvis det ærede Medlem vidste, hvordan den virker paa mig, og han bryder sig om, hvordan den virker paa mig, skulde han ikke bruge den Slags Betegnelser. Og han skulde bruge det saa meget mindre, som det, der er sket, er dette, at de Radikale gaar ind her paa en storslaaet Plan til Jordens Socialisering og Selvejets Udryd-